

1. Ének:

2. Szeretettel köszöntelek Benneteket közös karácsonyozásunkon: *Az Úr legyen veletek!*
A pásztoroknak szóló angyali hangot idézem: „Ne féljete! Nagy örömet hirdetek nektek!”
A félelemtől való elmélkedés után valaki megjegyezte, hogy jó lenne az örömről is beszélni.
Hadi állapotban igaz, nehéz örömről és boldogságról beszélni, de talán éppen ezért szükséges.

3. *Vizsgáljuk meg lelkiismeretünket*, hogy félelmeink ellenére tudunk-e örülni, mi több,
akarunk-e boldogok lenni? *Bánjuk meg* mindazt, amit önmagunk és mások öröme és
boldogsága ellen vétettünk!... Irgalmazzon nekünk...

4. Ének: Kyrie... Gloria...

5. **Imádkozzunk!** Istenünk, aki boldogságra teremtette az embert, add, hogy ne csak
kergessük a boldogság kék madarát, hanem tudjunk is örülni és boldognak lenni, Általad, aki
élsz és szeretsz...

6. Evangélium Lk. 2, 8- 20

7. Talán megbocsátjátok, ha az evangélium előtt a szakirodalomba is belekontárkodom és a
végén a mai helyzetünknél kötök ki.

1) Szakirodalom

Az öröm és boldogság szakirodalma egy őserdő, nem is akarok benne elveszni, csak néhány
mondatot kiemelni.

Definiálni kellene az örömet és boldogságot, és látni kellene a kettő közötti különbséget.

A szakirodalom az örömet és boldogságot felváltva emlegetik. Beszélnek az öröm és
boldogság biológiájáról és lélektanáról. Megtudhatjuk, hogy van az agynak örömközpontja
(ami a dopaminnal kapcsolatos), és az termel úgynevezett boldogsághormont (amit
endorfinak is neveznek).

A biokémia ugyan fontos, de nem abból a szempontból, hogy megkülönböztessük az örömet a
boldogságtól. Inkább lélektanilag kell megkülönböztetnünk.

Eszerint az öröm egy felfokozott érzés, ami valamilyen jó dolognak a következménye.

Eltarthat hosszú ideig (pl. a szerelem, gyerekvárás), vagy egy záros határesetig (egy gyermek
megszületése). Az örömezés könnyen tetten érhető, könnyen modellezhető és könnyen
előidézhető.

A boldogság azonban egészen más dolog. Egy negatív megfogalmazás szerint boldognak
lenni annyit jelent, hogy hiányoznak életünkből a negatív érzelmek, vagy ha fel is bukkannak,
csak rövid ideig tartanak. Ilyen negatív érzelmek: a félelem, a fájdalom, a bizonytalanság, az
anyagi gondok, az aggodalom, a pánik, a düh, a rögeszmék, a fóbiák stb. Ezeket kell
kiiktatnunk az életünkből, hogy közelebb kerüljünk a boldogság érzetéhez.

Fodor Ákos írja: „Válságos helyzet. Tudom, hogy boldog vagyok, csak éppen nem érzem!”

Ugyanis a boldogság elsősorban tudati és lelkiismereti kérdés. Pozitív megfogalmazásban
tehát a boldogság olyan lelkiállapot, melyben az ember harmóniában van önmagával. Gandhi
szerint: „Boldogság az, ha amit gondolsz, amit kimondasz, és amit teszel, összhangban
vannak egymással”. Vagy szerintünk: A boldogság a lelkiismeret békéje.

Érdeemes talán megemlíteni, hogy a boldogág három alappilléren nyugszik: az érzelmek, a tevékenység, a szellemi élet. Az érzelmek adják az öröm érzetet (élvezetes élet), a tevékenység az életbe való belefeledkezést (Csíkszentmihályi Mihály: „flow”), az értelmes élet pedig, azt a célt, melyben az ember életének értelme túlmutat önmagán (a „nagy egész” részének éli meg magát).

2) Evangélium

A szakszövegek után igazi pluszként élhetjük meg a jézusi paradoxont: *a Hegyi beszédet*. Örömhír ez elsősorban az „amha ares” (a föld népe), a szegények, elnyomottak, kismizettek, megaláztatottak, üldözöttek, bebörtönözöttek, a menekültek, a lúzerek, a kicsik, a senkik számára! Az ő boldogságuk, ha szegényen is tudnak másokat szeretni, ha szomorúságukban is tudnak vigasztalni, ha a háborúban is tudnak szelídek maradni, ha éhezés és szomjazás közt is megmarad az igazságszomjuk, ha tudnak irgalmasságot gyakorolni, ha gondolkodásukban megőrzik a tisztánlátásukat, ha lelki békéjüket mindvégig megtartják, akik az üldözést az igaz-voltuk miatt örömmel, sőt ujjongva tudják fogadni.

A paradox jézusi szöveg mellett ott találjuk magát a jézusi paradox életet. Nem kell részletezni a császári hatalmi parancs, a betlehemi lakók be nem fogadó magatartását, a betlehemi istállóban való szülést, Heródes hatalmi tébolyának következményeként a külföldre (Egyiptomba) menekülés történetét. Láthatjuk egy isteni küldöttnek, egy isteni örömhírhozónak, egy isteni életformát bemutatónak, egy isteni ország alkotmányát/megvalósítási tervét és megélését bemutatónak a csúfos halálát: a rabszolgák akasztófáján, a kereszten!

Öröm és boldogság egy olyan élet, mely másokért odaadott volt. és vérverejtékezés közben is abban a tudatban élhetett, hogy az Atya akaratának teljesítője: mindent-adó Szereteté!

--- A családi, kisközösségi karácsonyok öröme és békéje után itt összegyűlve az örömről és boldogságról elmélkedünk. Ebben az évben a Bokorban különösen is sok pici Jézus születésének örömét átélhettük; a házas, családi és közösségi lét boldogságát is megtapasztalhattuk. Örömmel tölthet el, hogy közös döntést is hoztunk a menekülő kis jézusok, menekülő családok és menekülő üldözöttek segítése mellett; az erőszak embereinek brutalitásával, hatalmi játszmáival szemben.

Halljuk meg a nekünk is felhangzó angyali üzenetet:

„Ne féljetek pásztorok! Nagy örömet hirdetek nektek: megszületett a Gyermek, a ti Utatok, Igazságotok és Életek!”

Szóljon hát ajkunkon a karácsonyi ének: **„Dicsősség a magasságban Istennek, és békesség a földön a jóakarató embereknek!”**

(Kovács László elmélkedése
elhangzott 2016. december 26-án, a Bokorportán)